

Kurzus előadója: Seláf Levente
Kurzus megnevezése: Az Oulipo: a lehetséges irodalom műhelye
Kurzus megnevezése angolul: Oulipo. Workshop of the Possible Literature
Kurzus kódja: CUL-232
Oktató elérhetősége: email: l.selif@em.uni-frankfurt.de honlap: fogadóóra:

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar
A jegyszerzés módja(i): gyakorlat

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>A kortárs irodalom egyik legizgalmasabb alkotócsoportja vitathatatlanul az Oulipo. Célja a múlt és a jövő összes lehetséges költői, szövegalkotói eljárását feltérképezni és felhasználni. A szeminárium ezt a formaművészetet kívánja bemutatni Italo Calvino, Georges Perec, Raymond Queneau, Marcel Duchamps, Jacques Roubaud, Oskar Pastior és mások irodalmi művei és elméleti írásai alapján.</p> <p>A szeminárium teljesítésének feltétele egy kiselőadás megtartása, egy szemináriumi dolgozat elkészítése és aktív részvétel az órákon a közös szövegelemzésben.</p>
<p>Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:</p> <p>Az Oulipo szerzőinek írásai: L«Anthologie de l'Oulipo, Gallimard, 2010. Georges Perec: <i>A dolgok : történet a hatvanas évekből</i>, [ford. Réz Pál]. Bukarest : Kriterion, 1970. Georges Perec: <i>Az alvó ember</i>, [ford. Boldizsár Gábor], Budapest, Európa, 1969. Georges Perec: <i>Ellis Island : a bolyongás és a remény történetei</i>, [ford. Kádár Krisztina], Budapest, Múlt és Jövő K., 2003. Georges Perec: <i>Laterna obscura : 124 álom</i>, [ford. Bognár Róbert], Budapest, Noran, 1997. Georges Perec: <i>W vagy A gyerekkor emlékezete</i>, [ford. Bognár Róbert], Budapest, Noran, 1996. Raymond Queneau: <i>Mindig agyonkényeztetjük a nőket : ír regény Sally Mara tollából</i>, [ford. Bognár Róbert], Budapest : Osiris, 2008. Raymond Queneau: <i>Exercices de style – Stílusgyakorlatok</i>, [ford. Bognár Róbert], Budapest, Noran, 2005, cop. 1996. Raymond Queneau: <i>Ikárosz repül</i>, [ford. Bognár Róbert] / [... az illusztrációkat Bódi Ágnes készítette], Bp., Európa, 1984. Raymond Queneau: <i>Zazie a metrón</i>, [ford. Klumák István], Budapest : Magvető, 1973. Raymond Queneau: <i>Angol Park</i>, [ford., utószó Bajomi Lázár Endre], Budapest Európa, 1966. Raymond Queneau: <i>Az élet vasárnapja</i>, [ford. Bognár Róbert], Bp. : Európa, 1982 Jacques Roubaud: <i>A nagy londoni tűzvész</i>, ford. Szigeti Csaba, Budapest, L'Harmattan, 2008. Jacques Roubaud: <i>Vala mi: fekete</i>, Kalligram, 2010. Marcel Duchamp: <i>Duchamp du signe</i>. Francois Le Lionnais: <i>A LehIr (Első Kiáltvány)</i>, Francois Le Lionnais: <i>Második Kiáltvány</i>, OULIPO : <i>Emlékszem (Georges Perec emlékére)</i>, Jacques Bens: <i>Öt-lett: kerek-Perec (Az élet használati utasítás) = Szépliteratúrai ajándék</i>, 1995/1-2 Jacques Roubaud: „Versek”, 2000, 2000/3. Jacques Jouet: <i>Egy este Thébában, Feltéve, hogy</i>, Kalligram 2011/3.</p>

Italo Calvino: *Ha egy téli éjszakán egy utazó*, ford. Telegdi Polgár István, 1985.

Italo Calvino: *Az egymást keresztező sorsok kastélya*, Budapest, Európa, 2000.

Italo Calvino: *Láthatatlan városok*, 1972.

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Szigeti Csaba: *Mint egy elefánt. Az OuLiPo formaművészetéről*, Bp., Kijárat, 2004.

Oulipo Poétiques, études réunies par Peter Kuon, Tübingen, Gunter Narr, 1999.

Jacques Roubaud: *Költészet és emlékezet. Leoprepész fiának találmánya*, Bp., Typotex, 2007.

Jacques Bens: *OuLiPo, 1960-1963*, Paris, Bourgois, 1980.

Oulipo: *Atlas de la littérature potentielle*, Folio Essais.

Oulipo: *La littérature potentielle*, Folio Essais.

Cahiers de l'Oulipo, rendszertelenül megjelenő időszaki kiadvány.

Kurzus előadója: Seláf Levente
Kurzus megnevezése: Az európai költészet története 10-19. század
Kurzus megnevezése angolul: The History of European Lyrical Poetry
Kurzus kódja: MIR-202
Oktató elérhetősége: l.selaf@em.uni-frankfurt.de email: honlap: fogadóóra: H 11h30-12h, Sz 13h30-14h

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar
A jegyszerzés módja(i): zárthelyi dolgozat
Követelmények: a kurzus tematikájának, tehát a 20. század előtti európai líratörténetnek alapos ismerete

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>A kurzus a középkortól kezdődően kívánja végigkövetni az európai líra változását. Fókuszában a versformák, költői eszközök és műfajok története áll, melyet igyekszik a középkori trubadúrköltészet által teremtett hagyomány továbbélésének, átalakulásának szempontjából bemutatni, eljutva egészen a 19. századig. Emellett a líraelmélet alakulását is igyekszünk megérteni. Minden órán két-három költeményt próbálunk elemezni, bemutatva a poétikai szerkezetüket és lehetőség szerint befogadástörténetüket.</p> <p>A középkori Európai népnyelvű költészet kezdetei – khardzsák, muwassahok A latin nyelvű himnusz-költészet és a vágáns költészet A szerelem feltalálása – a trubadúrok Az udvari költészet elterjedése 1. – francia és galego-portugál hagyomány Az udvari költészet elterjedése 2. – itáliai és német hagyomány Dante és a dolce stil nuovo A szonett kezdetei Petrarca és a szerkesztett daloskönyv feltalálása Líra és regény, líra és epika: versformák és lírai betétek a narratív műfajokban A többszólamúság és a refrén: motet, rondeau Többnyelvű versek A lírai én változatai – Neidhart, Hélinand de Froidmont, Villon, Eustache Deschamps A petrarkizmus 1 – Itália, Ibériai-félsziget A petrarkizmus 2 – angol és francia költészet A reneszánsz líra és antik előképei A líra és a fenséges találkozási pontja A barokk és a klasszicizmus A romantika és a költői formák. A szimbolizmus és a szonett A szabadvers szabadsága</p> <p>Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:</p> <p>Elméleti szövegek: Dante Alighieri: <i>A nép nyelvén való ékesszólásról</i> in: <i>Dante Alighieri összes művei</i>, szerk. és utószó Kardos Tibor, ford. Babits Mihály et al., Budapest, M. Helikon, 1965. Dante: <i>Episztola Can Grande della Scalához</i>, Ibid. Boccaccio: <i>Dante élete</i>, http://mek.oszk.hu/00300/00333/</p>
--

Francia és angol poétikák 1392-1603, szerk. Horváth Iván, Szeged, 1975.

Szöveggyűjtemények:

A tavaszidő édessége. Válogatás a középkor nyugat-európai szerelmi költészetéből, összeállította Bánki Éva, Bp., Kairosz, 2004. Az előszavak és versfordítások minden jelentős költői hagyományból.

Ausiàs March: *Verseik*, vál., ford. Déri Balázs, Budapest: Íbisz, 1999.

Udvartatlan szerelem. A középkori obszcén költészet antológiája, szerk. Bánki Éva és Szigeti Csaba, Bp., Prae, 2006.

Trubadúrok és trouvère-ek: az udvari szerelem költészete, összeáll. Szabics Imre, Budapest, Eötvös, 1998.

"Vágyba felöltözve, ruhátlan". Válogatás a trubadúrok költészetéből, vál. és ford. Képes Júlia Bp., Balassi Kiadó, 1996.

Hódolat és hódítás. A trubadúrköltészet remekei, ford. Báthori Csaba, Bp., Napkút, 2011.

Kóbor poéta vallomása, összeáll. Köllő Károly, Bukarest, Kriterion, 1970.

Minnesang: a középkori német világi líra gyöngyszemei, összeáll. LÖKÖS Péter, Bp., Eötvös, 1998. 18–21, 23–26, 29–34, 51–103, 121–130.

Énekelj, aranymadár. Német lovag-költők antológiája, Bp., Európa, 1960.

Carmina Burana. Középkori diákdalok, szerk. KARDOS Tibor, Bp. Magyar Helikon, 1979.

Himnuszok könyve: a keresztény himnuszköltészet remekei, ford. SÍK Sándor (több kiadás), 119–129, 132–139, 166–172, 177–186, 200–204, 219–226.

Hélinand de Froidmont: *A Halál versei*, ford. Csorba Győző, Budapest, Helikon kiadó, é.n.

Walther von der Vogelweide válogatott versei, vál. és az utószót írta Keresztury Dezső, ford. Babits Mihály et al., jegyz. Vizkelety András, Budapest, Magyar Helikon, 1961.

Dante Alighieri: *Az új élet* (több kiadás)

Francesco Petrarca: *Daloskönyv* (több kiadás)

Francesco Petrarca: *Orpheusz lantja, Dávid hárfája*, ford. Csehy Zoltán, Pozsony, Kalligram, 2004.

Mészöly Dezső: *Villon árnyékában* (műfordítások).

François Villon versei, Lyra Mundi, Európa Könyvkiadó, 1983.

Antonio Beccadelli: *Hermaphroditus*, ford. és az utószót írta Csehy Zoltán, Pozsony, Kalligram, 2001.

A női test szépsége. XVI. századi francia költők versei, vál. Zirkuli Péter, Helikon, 1984.

Ronsard és a francia reneszánsz költői, vál. és szerk. Bárdos László, Bp., Európa, 1986.

William Shakespeare: *Szonettek* (több kiadás)

Edmund Spenser: *Királyi szépség, mennynél fényesebb. Amoretti / Epigrammák.*

Epithalamion, Magyar Helikon, é. n.

Donne, Milton és az angol barokk költői, vál. és az életrajzi jegyzeteket összeáll. Ferencz Győző, Bp., Európa, 1989.

John Donne: *A szerelem istensége*, Szeged: Lazi Könyvkiadó, 2007.

Joachim Du Bellay: *Panaszok, Róma régiségei*, bev. és ford. Jeney Zoltán, Budapest:

Palimpszeszt Kulturális Alapítvány, 2000.

Spanyol költők tára, vál., Simor András, Budapest: Eötvös J. Kvk., 2000.

VIII. Henrik udvarában – Egy korszak arcú verseiben és rajzokban, ford., vál. Mészöly Dezső, Magyar Helikon, 1984.

Goethe, Keats, Hölderlin, Poe, Baudelaire, Mallarmé versei (pl. Lyra mundi kötetek).

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Ajánlott szakirodalom:

SZABICS Imre: *A trubadúrok költészete*, Budapest, Balassi, 1995.

MADARÁSZ Imre: *Az olasz irodalom története*, Bp., 1993.

A felsorolt 1990 után megjelent antológiák elő- és utószavai.

A Handbook of the Troubadours, szerk. F. R. P. Akehurst és Judith M. Davis, University of California Press, 1995.

ZEMPLÉNYI Ferenc: „A szerkesztett verskötet megjelenése az európai irodalomban”, *ItK*, 1999, 626–634.

Roubaud, Jacques: „Francesco Petrarca rövid életrajza, majd a Rerum Vulgarium Fragmenta szám-elvű elrendezése”, *Világosság*, 45. évf. 2-3. szám.

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

„*Intavulare*”: *Table des chansonniers romans*, Liège, sorozat.

Lorenzo de' Medici: *Comento de' miei sonetti*, kiad. Tiziano Zanato, Firenze, Olschki, 1991.

Harris, William O.: „Early Elizabethan Sonnets in Sequence”, *Studies in Philology*, 68:4 (1971:Oct.), pp. 451-469.

Gedichte und Interpretationen. Mittelalter. Szerk. Helmut Tervooren, Stuttgart, Reclam, 1993.

Michel-André Bossy: „Cyclical Composition in Guiraut Riquier's Book of Poems”, *Speculum*, Vol. 66, No. 2 (Apr., 1991), pp. 277-293 (JSTOR)

Megjegyzés: Rendszeresen szükséges technikai eszközök: projektor, CD-lejátszó